

i sin Tid havde gjort sig skyldig i". Altsaa, Ministeriet indrømmer dette og henviser til, at Landinspektøren, der sad i Kommissionen, selv havde afgivet en Erklæring om at have misforstået Instruksen.

Der blev saa paa Grundlag heraf og paa Grundlag af alle de Klager, der vare komne frem, fra Finansministeriets Side fremsat Lovforslag om en Ombonitering af disse Lynglodder, og vi fik saa Loven af 9. December 1871; der gik ud paa, at Jorderne skulde omboniteres i Medfør af den kongelige Resolution af 6. Maj 1850, saaledes at der aarlig skulde ydes 1 Td. Havre pr. Td. Land af Jord til Takst 8, og der kunde kun tilstedes Nedsættelse i Afgifterne, for saa vidt det viste sig, at de vare $\frac{1}{10}$ for høje, og hvem der vilde have omboniteret, skulde melde sig og deponere 2 Rigsdaler paa Amtstuen. Denne Ret gjaldt kun de oprindelige Arvefæstere eller deres Descendenter. Nu maa man huske paa, at disse Husmænd vare ikke saa meget glade ved at deponere de 2 Rigsdaler paa Amtstuen, thi de fik ikke Pengene tilbage, hvis de ikke fik en Nedsættelse. Her viste det sig saa, at den Kommission, der var nedsat, atter havde begaaet den Fejl ikke at tage Hensyn til, hvad der efter 20 Aars Forløb var gjort paa disse Jorder med Hensyn til Opdyrkning, Grundforbedring, Dræning, Mergling, Gødning osv. De vurderede dem atter som opdyrket Agerjord i den Tilstand, hvori de fandtes, og ikke, som de burde have vurderet dem, paa Grundlag af, hvor meget disse Jorder i sin Tid vare værd, til hvilken Takst de burde have været satte, saaledes som de for 20 Aar siden bortarvefæstedes som raa og uopdyrkede Lynglodder. Paa Grund af denne Fejl var der kun 81, der meldte sig, af hvilke 44 fik Nedsættelse, og der viste det sig ogsaa, at denne Kommission var Statsembedsmænd, som vare meget tjenstivrige for, at Staten ikke skulde miste nogen Indtægt. For en af de største Lodder, en Lynglod i det Sogn, jeg bor i, som tilhørte Fiskerlejet Arnager, vel omkring 50 Tdr. Land Sandjord, hvor ingen Ting kan gro uden lidt Bjergfy, og hvor Strækningen var bevokset med Lyng, fik de en Nedsættelse for 12 Tdr. Havre om Aaret til $5\frac{1}{2}$, men den Landinspektør, der var med til at bonitere denne Lod, har sagt mig, at da han mente, at denne Jord ikke burde sættes til den Takst, der blev bestemt, hævdedes det fra de andre Embedsmænds Side, at de gik ikke saa langt ned, de vare satte til at varetage Statens Inter-

esser, og derfor skulde der ikke finde saa stor Nedsættelse Sted.

Saaledes er det gaaet til den ene Gang efter den anden, og derfor ere heller aldrig Klagerne forstummede, og selvfølgelig have de atter rejst sig efter de ny Skattelove, hvor disse Arvefæstere, naar den Tid kommer, at Ejendomsskylden har afløst Hartkornsskatterne, faa et betydeligt Paalæg, fordi Hartkornsskatterne paa disse Lodder have været lave, og naar Ejendomsskylden kommer til, bliver der forhøjet Skat baade til Staten, til Amtskommunen og til Sognekommunen. Det er derfor ikke underligt, at Klagerne atter ere komne frem, og de have resulteret i, at vi Bornholms Repræsentanter i dette Ting have søgt at raade Bod paa dette og ere fremkomne med dette lille Lovforslag.

Det drejer sig egentlig ikke om saa store Sager, det drejer sig om 490 Parceller med ca. 1,843 Tdr. Land Jord, der er ansat til 45 Tdr. 7 Skpr. Hartkorn, hvoraf der ydes 913 Tdr. Havre eller $19\frac{1}{2}$ Td. Havre pr. Td. Hartkorn. Da Kapitelstaksten for Havre i indeværende Aar er 7 Kr. 30 Øre pr. Td., saa beløber dette sig til 145 Kr. pr. Td. Hartkorn. Kapitalisere vi det med 25 og regne det om fra bornholmsk Hartkorn til almindeligt dansk Hartkorn, saa bliver det ca. 5,200 Kr. pr. Td. Hartkorn, som man har betalt Staten, og det er for Jorder uden Bygninger og uden Besætning og for Jorder, der helt igennem vare raa Lyngjord, da de nuværende Besiddere fik dem, som det har kostet meget at faa opdyrket, for at rydde Sten, jævne Vandhuller og Krat og den Slags Ting, som alle de kende, der have haft med Hedejord at gøre. Dersom man tænker sig, at de jyske Heder, som Staten ejer, skulde opdyrkes, men af Arvefæstere først betales med 5,200 Kr. pr. Td. Hartkorn i raa Tilstand uden Bygninger, uden Besætning og uden at være kultiverede, saa vilde alle sige, at det var en høj Pris, som man ikke kender til i Danmark, men det er den Pris, som vore Arvefæstere i sin Tid maatte betale for den Slags Jord og have maattet betale, fordi Statens egne Embedsmænd i Kommissionen misforstode Instruksen og lagde højere Byrder paa, end Staten havde bedt dem om at gøre.

Det er dette Forhold, vi ønske at re-dressere, det er den Uret, vi ønske maatte blive gjort god igen, og som for Statskassen betyder saa uendelig lidt. Det kan efter det Forslag, her er stillet, som gaar